

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004

2009

Έγγραφο συνόδου

23.1.2008

B6-0051/08

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

εν συνέχεια των προφορικών ερωτήσεων B6-0389/07, B6-0003/08, B6-0004/08 και B6-0005/08

σύμφωνα με το άρθρο 108, παράγραφος 5 του Κανονισμού

των βουλευτών Viktória Mohácsi και Alfonso Andria

εξ ονόματος της ομάδας AALDE

σχετικά με μια ευρωπαϊκή στρατηγική για τους Ρομά

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με μια ευρωπαϊκή στρατηγική για τους Ρομά

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το άρθρο 13 της Συνθήκης ΕΚ, που επιτρέπει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να αναλάβει κατάλληλη δράση για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φυλετικής ή εθνικής καταγωγής,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα του της 27ης Ιανουαρίου 2005 σχετικά με τη διατήρηση της μνήμης του ολοκαυτώματος, τον αντισημιτισμό και το ρατσισμό,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 28ης Απριλίου 2005 σχετικά με την κατάσταση των Ρομά στην Ευρωπαϊκή Ένωση,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 1ης Ιουνίου 2006 σχετικά με την κατάσταση των γυναικών Ρομά στην Ευρωπαϊκή Ένωση,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Νοεμβρίου 2007 σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2004/38/ΕΚ όσον αφορά το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών,
- έχοντας υπόψη το νομοθετικό ψήφισμά του 29ης Νοεμβρίου 2007 σχετικά με την πρόταση απόφασης-πλαίσιου του Συμβουλίου για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου,
- έχοντας υπόψη τα άρθρα 6, 7 και 29 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το άρθρο 13 της Συνθήκης ΕΚ που δεσμεύουν την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες και παρέχουν νομικά μέσα για την καταπολέμηση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και των διακρίσεων, καθώς και τον Ευρωπαϊκό Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και το καταστατικό της Υπηρεσίας Θεμελιωδών Δικαιωμάτων,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2000/43/ΕΚ περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής, και την οδηγία 2000/78/ΕΚ για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία, καθώς και την απόφαση πλαίσιο για την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας,
- έχοντας υπόψη την έκθεση για το ρατσισμό και την ξενοφοβία στα κράτη μέλη της ΕΕ το 2007, την οποία δημοσίευσε η Υπηρεσία Θεμελιωδών Δικαιωμάτων,
- έχοντας υπόψη την πρόσφατη απόφαση του τμήματος μείζονος σύνθεσης του

Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην υπόθεση D.H. και άλλων κατά της Τσεχικής Δημοκρατίας,

- έχοντας υπόψη την καθιέρωση, τα τελευταία χρόνια, Δεκαετίας για την Ενσωμάτωση των Ρομά και Ταμείου Εκπαίδευσης των Ρομά, προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της πολιτικής και να χρηματοδοτηθούν τομείς που αφορούν τους Ρομά, που σήμερα επικεντρώνονται σε αρκετά ευρωπαϊκά κράτη, στα οποία περιλαμβάνονται υποψήφιες χώρες και άλλες χώρες όπου τα όργανα της Ένωσης έχουν πολύ σημαντική παρουσία,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 108, παράγραφος 15, του Κανονισμού του,
 - A. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα 8 έως 12 εκατομμύρια Ρομά που ζουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση υφίστανται φυλετικές διακρίσεις και σε πολλές περιπτώσεις είναι θύματα δομικών διακρίσεων, φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και πολλαπλών διακρίσεων λόγω φύλου, ηλικίας, αναπηρίας και γενετήσιου προσανατολισμού,
 - B. αναγνωρίζοντας την έλλειψη προόδου στον τομέα της καταπολέμησης των φυλετικών διακρίσεων κατά των Ρομά και της προάσπισης των δικαιωμάτων τους στην εκπαίδευση, την απασχόληση, την υγεία και τη στέγαση, τόσο στα κράτη μέλη όσο και στις υποψήφιες χώρες,
 - Γ. καταδικάζοντας το γεγονός ότι οι πολίτες Ρομά της Ευρωπαϊκής Ένωσης συχνά βρίσκονται αντιμέτωποι με φυλετικές διακρίσεις κατά την άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους στην ελεύθερη κυκλοφορία και εγκατάσταση ως πολιτών της ΕΕ,
 - Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ υπάρχει ανοχή στο θέμα του διαχωρισμού στην εκπαίδευση και αναγνωρίζοντας ότι αυτού του είδους η διάκριση στην πρόσβαση στην ποιοτική εκπαίδευση υπονομεύει διαρκώς τη δυνατότητα των παιδιών Ρομά να αναπτυχθούν και να κάνουν χρήση των δικαιωμάτων τους στην ανάπτυξη μέσω της εκπαίδευσης,
 - E. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Ρομά εξακολουθούν να υφίστανται διακρίσεις στον τομέα της απασχόλησης,
 - ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι παρατηρείται ευρέως το φαινόμενο της στέγασης σε υποβαθμισμένες και ανθυγιεινές κατοικίες και ότι τα στοιχεία μαρτυρούν αυξανόμενη τάση αναγκαστικών εξώσεων, με αποτέλεσμα οι Ρομά να αδυνατούν συστηματικά να κάνουν χρήση του δικαιώματός τους στην εναλλακτική στέγαση,
 - Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ παρέχει σειρά μηχανισμών και μέσων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να βελτιωθεί η πρόσβαση των Ρομά στην ποιοτική εκπαίδευση, την απασχόληση, τη στέγαση και την υγεία, συγκριμένα την πολιτική για την κοινωνική ένταξη, την περιφερειακή πολιτική και την πολιτική για την απασχόληση,
 - H. αναγνωρίζοντας ότι η κοινωνική ένταξη των κοινοτήτων Ρομά εξακολουθεί να αποτελεί στόχο προς επίτευξη και ότι τα μέσα της ΕΕ πρέπει να χρησιμοποιηθούν προκειμένου να σημειωθεί ουσιαστική και ορατή αλλαγή στον τομέα αυτό,

- Θ. αναγνωρίζοντας την ανάγκη να εξασφαλιστεί η ουσιαστική συμμετοχή των Ρομά στον πολιτικό βίο, ιδίως όσον αφορά αποφάσεις που επηρεάζουν τις ζωές και την ευημερία των κοινοτήτων Ρομά,
- I. σημειώνοντας ιδιαίτερα την ακραία κατάσταση στην οποία βρίσκονται πολλά άτομα και κοινότητες Ρομά στα νέα κράτη μέλη, καθώς και την εξαιρετικά ευάλωτη θέση των μεταναστών Ρομά που προέρχονται από τα νέα κράτη μέλη,
1. χαιρετίζει το συμπέρασμα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2007, το οποίο «έχοντας επίγνωση της πολύ ιδιαίτερης κατάστασης που αντιμετωπίζουν οι Ρομά σε ολόκληρη την Ένωση, καλεί τα κράτη μέλη και την Ένωση να χρησιμοποιήσουν κάθε μέσο για τη μεγαλύτερη κοινωνική τους ένταξη» και «καλεί την Επιτροπή να εξετάσει τις πολιτικές και τα μέσα που υπάρχουν και να υποβάλει στο Συμβούλιο πριν από τα τέλη του 2008 έκθεση για την επιτευχθείσα πρόοδο»·
 2. καταδικάζει απόλυτα και απερίφραστα κάθε μορφή ρατσισμού και διάκρισης εις βάρος των Ρομά και όσων θεωρούνται «Τσιγγάνοι»·
 3. παροτρύνει τη νεοσυσταθείσα Υπηρεσία Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης να περιλάβει την ένταξη των Ρομά και την καταπολέμηση των ρατσιστικών και φυλετικών διακρίσεων στα θέματα απόλυτης προτεραιότητας του προγράμματος εργασίας της·

Σφαιρική προσέγγιση

4. επιβεβαιώνει το σημαντικό ρόλο που καλείται να διαδραματίσει η ΕΕ στην καταπολέμηση των διακρίσεων εις βάρος των Ρομά, διακρίσεις που συχνά έχουν δομικό χαρακτήρα με αποτέλεσμα να απαιτείται σφαιρική προσέγγιση σε επίπεδο ΕΕ, αναγνωρίζοντας παράλληλα ότι οι εθνικές κυβερνήσεις των κρατών μελών είναι αυτές που θα πρέπει κατά κύριο λόγο να αφιερώσουν πολιτική βούληση, χρόνο και χρήμα για την προστασία, την προώθηση και την ενίσχυση της θέσης των Ρομά·
5. παροτρύνει την Επιτροπή να αναπτύξει μια ευρωπαϊκή στρατηγική πλαίσιο για την ένταξη των Ρομά, με στόχο την εξασφάλιση πολιτικής συνοχής σε επίπεδο ΕΕ στο θέμα της κοινωνικής ένταξης των Ρομά· επισημαίνει ότι η ευρωπαϊκή στρατηγική πλαίσιο για την ένταξη των Ρομά πρέπει:
 - να δίνει προτεραιότητα στην ένταξη των Ρομά μέσω της πολιτικής της ΕΕ για την κοινωνική ένταξη και την απασχόληση, καθώς και των αρμόδιων διαρθρωτικών ταμείων, υποστηρίζοντας αειφόρα κοινοτικά και εθνικά προγράμματα που αποσκοπούν στην προάσπιση των δικαιωμάτων των Ρομά στην εκπαίδευση, την απασχόληση, την υγεία και τη στέγαση, τόσο στα κράτη μέλη όσο και στις υποψήφιες χώρες·
 - να συμβάλλει στην καταπολέμηση των δομικών και θεσμικών διακρίσεων στους τομείς της εκπαίδευσης, της απασχόλησης, της πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας και τη στέγαση· να προάγει θετικές δράσεις ως σημαντικό

εργαλείο για την αντιστροφή των παγιωμένων αρνητικών καταστάσεων·

- να στοχεύει στην καταπολέμηση του εχθρικού προς τους Τσιγγάνους κλίματος, εντάσσοντας το θέμα στις αντιρατσιστικές εκστρατείες και πρωτοβουλίες σε επίπεδο ΕΕ·
 - να δημιουργήσει μηχανισμούς παρακολούθησης για την αξιολόγηση των προγραμμάτων στον τομέα της κοινωνικής ένταξης και της απασχόλησης· να προσδιορίσει κριτήρια αξιολόγησης και δείκτες και να παράσχει την απαιτούμενη υποστήριξη στην έρευνα και την αποτίμηση των εφαρμοζόμενων προγραμμάτων·
 - να εξασφαλίσει μια ολιστική προσέγγιση στα θέματα που αφορούν τους Ρομά και να ευθυγραμμίσει την πολιτική της ΕΕ που έχει ως στόχο την ένταξη των Ρομά με υφιστάμενες διακυβερνητικές πρωτοβουλίες, όπως η Δεκαετία για την Ενσωμάτωση των Ρομά , οι στρατηγικές του ΟΑΣΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη βελτίωση της κατάστασης των Ρομά·
6. καλεί την Επιτροπή να συγκροτήσει μονάδα για τους Ρομά ή υπηρεσία με παρεμφερείς αρμοδιότητες για το συντονισμό της εφαρμογής μιας ευρωπαϊκής στρατηγικής πλαίσιο για την ένταξη των Ρομά, τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών, το συντονισμό κοινών δράσεων μεταξύ κρατών μελών και την εξασφάλιση της συνεκτικότητας της διάστασης των θεμάτων των Ρομά από όλα τα αρμόδια όργανα·
7. καλεί την Επιτροπή να διαμορφώσει πρόταση για τη δημιουργία ενός κοινοτικού σχεδίου δράσης για την ένταξη των Ρομά, που θα παρέχει την οικονομική στήριξη για την εφαρμογή των στόχων της ευρωπαϊκής στρατηγικής πλαίσιο για την ένταξη των Ρομά·
8. καλεί τα κράτη μέλη να θεσπίσουν εθνικές στρατηγικές για την ένταξη των Ρομά, όπου δεν υπάρχουν, και να διασφαλίσουν ότι παρέχονται το ενδεδειγμένο θεσμικό πλαίσιο και οι απαραίτητοι πόροι για την επιτυχή εφαρμογή τους·

Εκπαίδευση

9. παροτρύνει την Επιτροπή να μελετήσει τρόπους ενίσχυσης της νομοθεσίας για την καταπολέμηση των διακρίσεων στον τομέα της εκπαίδευσης, με επίκεντρο την εξάλειψη του διαχωρισμού, και να υποβάλει τα συμπεράσματά της στο Κοινοβούλιο εντός ενός έτους από την έγκριση του παρόντος ψηφίσματος·
10. επαναλαμβάνει ότι η ισότιμη πρόσβαση στην ποιοτική εκπαίδευση πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα της ευρωπαϊκής στρατηγικής για τους Ρομά· παροτρύνει την Επιτροπή να εντείνει τις προσπάθειές της για τη χρηματοδότηση και την υποστήριξη δράσεων στα κράτη μέλη με στόχο την ένταξη των παιδιών Ρομά από μικρή ηλικία στη γενική εκπαίδευση· προτρέπει την Επιτροπή να υποστηρίξει προγράμματα που προάγουν τη θετική δράση υπέρ των Ρομά στους τομείς της δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης· παροτρύνει την Επιτροπή να υποστηρίξει άλλα προγράμματα που παρέχουν θετικά και επιτυχή μοντέλα εξάλειψης του διαχωρισμού· προτρέπει την

Επιτροπή να προβλέπει ειδικά κονδύλια για την υποστήριξη (i) της προσχολικής εκπαίδευσης των Ρομά· (ii) της εξάλειψης του διαχωρισμού των τάξεων/ιδρυμάτων με παιδιά Ρομά στη στοιχειώδη εκπαίδευση· (iii) της παρακολούθησης και της αναμόρφωσης της πρακτικής/διαδικασίας παράνομης μεταχείρισης των παιδιών Ρομά στα ιδρύματα για άτομα με πνευματική υστέρηση· (iv) της εκπαίδευσης στη γλώσσα των Ρομά· (v) της πρόσβασης της νεολαίας Ρομά στην τριτοβάθμια εκπαίδευση· (vi) της πανεπιστημιακής στήριξης για τους Ρομά· (vii) της συμπερίληψης επαρκούς ενημέρωσης στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων για το ολοκαύτωμα σχετικά με το διωγμό των Ρομά στο Β' Παγκόσμιο Πόλεμο·

11. παροτρύνει τα κράτη μέλη να δώσουν προτεραιότητα στη (i) χρηματοδότηση της προσχολικής εκπαίδευσης των Ρομά· (ii) την εξάλειψη του διαχωρισμού των σπουδαστών Ρομά στη γενική εκπαίδευση (iii) στην παρακολούθηση και την αναμόρφωση της παράνομης μεταχείρισης των ατόμων με πνευματική υστέρηση· (iv) σε δράσεις για την υποστήριξη της εκπαίδευσης όλων των παιδιών στη γλώσσα, την ιστορία, τον πολιτισμό και τη θετική συμβολή των Ρομά στις ευρωπαϊκές κοινωνίες, και (iv) στην οικονομική υποστήριξη των σπουδαστών Ρομά στη δευτεροβάθμια, τριτοβάθμια και πανεπιστημιακή εκπαίδευση, με τη βοήθεια συστήματος που θα εξασφαλίζει παρακολούθηση, εφόσον χρειάζεται·

Απασχόληση

12. παροτρύνει την Επιτροπή να υποστηρίξει την ένταξη των Ρομά στην αγορά εργασίας με μέτρα που θα περιλαμβάνουν την οικονομική ενίσχυση για την εκπαίδευση και την επανεκπαίδευση, την υποστήριξη θετικών δράσεων στην αγορά εργασίας, την αυστηρή εφαρμογή των νόμων κατά των διακρίσεων στον τομέα της απασχόλησης, καθώς και μέτρα για την προώθηση της αυτοαπασχόλησης των Ρομά και των μικρών επιχειρήσεων Ρομά·
13. παροτρύνει τα κράτη μέλη (i) να αναπτύσσουν αδιάλειπτα νομικά και άλλα μέσα για την καταπολέμηση των φυλετικών διακρίσεων στην αγορά εργασίας, καθώς και να εξασφαλίζουν ότι προωθείται η λήψη μέτρων από τους εργοδότες για την υποστήριξη της διαφορετικότητας· (ii) να παρέχουν οικονομική ενίσχυση για την προώθηση ανεξάρτητων φορέων κατά των διακρίσεων· (iii) να χρησιμοποιήσουν τα θετικά παραδείγματα που υπάρχουν σε ορισμένα κράτη μέλη για να διασφαλίσουν ότι το προσωπικό επιχειρήσεων μεγάλου και μεσαίου μεγέθους αποτυπώνει κατάλληλα την εθνοτική πολυμορφία της κοινωνίας· (iv) να λάβουν μέτρα για να υποστηρίξουν τις μικρές επιχειρήσεις Ρομά και την ανάπτυξη της ικανότητας των Ρομά να αναλαμβάνουν επιχειρηματικές δραστηριότητες·

Περίθαλψη

14. καλεί το Συμβούλιο, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να υποστηρίξουν συστηματικά εθνικά προγράμματα που στοχεύουν στη βελτίωση της κατάστασης υγείας των κοινοτήτων Ρομά·
15. παροτρύνει όλα τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν άμεσα για τον τερματισμό και την κατάλληλη αντιμετώπιση (i) του συστηματικού αποκλεισμού ορισμένων κοινοτήτων

Ρομά από την περίθαλψη, μέριμνα που θα περιλαμβάνει, αλλά δεν θα περιορίζεται σε αυτές, τις κοινότητες που βρίσκονται σε απομονωμένες γεωγραφικές περιοχές·

Στέγαση

16. παροτρύνει την Επιτροπή να κάνει χρήση των υφιστάμενων θετικών προτύπων προκειμένου (i) να υποστηρίξει προγράμματα με στόχο την εξάλειψη των παραγκουπόλεων Ρομά στα κράτη μέλη όπου υπάρχουν· (ii) να υποστηρίξει άλλα προγράμματα που παρέχουν θετικά και επιτυχή μοντέλα στέγασης των Ρομά, περιλαμβανομένων των μεταναστών Ρομά·
17. παροτρύνει τα κράτη μέλη (i) να εγκρίνουν και να εφαρμόσουν πολιτικές για την αναβάθμιση των παραγκουπόλεων· (ii) να εφαρμόσουν με αυστηρότητα τη νομοθεσία για την καταπολέμηση των διακρίσεων στον τομέα της στέγασης· (iii) να αναπτύξουν θετικές θεσμοθετημένες υποχρεώσεις για τον τερματισμό του φαινομένου των αστέγων, με βάση τα θετικά μοντέλα ορισμένων κρατών μελών· (iv) να αναλάβουν κάθε είδους σχετική δράση κατά του φυλετικού διαχωρισμού στον τομέα της στέγασης· (v) να εντείνουν τις προσπάθειες για τον τερματισμό της σταδιακής υποβάθμισης των προτύπων περί των δικαιωμάτων στέγασης στην Ένωση·
18. καλεί τα κράτη μέλη να φροντίσουν για τη συμμετοχή των απλών πολιτών της κοινότητας Ρομά προκειμένου να δώσουν τη δυνατότητα στο λαό των Ρομά να επωφελείται πλήρως από τα κίνητρα που παρέχει η ΕΕ, στον τομέα της εκπαίδευσης, της απασχόλησης ή της συμμετοχής των πολιτών, δεδομένου ότι η επιτυχής ένταξη επιτάσσει μια προσέγγιση από κάτω προς τα πάνω και κοινές ευθύνες·
19. παροτρύνει την Επιτροπή και το Συμβούλιο να κάνουν χρήση των υφιστάμενων πρωτοβουλιών όπως της Δεκαετίας για την Ενσωμάτωση των Ρομά και του Ταμείου Εκπαίδευσης των Ρομά, για να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα των προσπαθειών στον τομέα αυτό·
20. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή, τις κυβερνήσεις των κρατών μελών και το Συμβούλιο της Ευρώπης.